

Meeleolukas päev Tsolgos

14. augusti keskpäevaks koguneti Tsolgo rahvamaja juurde, et tähistada nii kolmandat kodukandipäeva kui ka järjekordset kooli vilistlaste kokkutulekut. Kokkutulnuid teritasid rahvamaja juhataja Helju Keskküla ja koolijuhataja Eha Järvpõld, kes mõlemad olid ka ürituse eestvedajad.

Sinimustvalge lipu kõrvale kerkis naisansambli laulu saatel ka kodukandi lipp.

Mulle kui Eesti Vabariigi aegsele Tsolgo õpetajale paku ti sõna oma mälestuste esitamiseks. Hea meelega astusin kuulajate ette, kelle hulgas palju tuttavaid, endisi õpilasi ja nende lapsi ning lapselapsi gi.

Meenutasin minuaegset seltsielu Tsolgos. Tavapäraselt viisid ka siis kooliüritusi läbi õpetajad, aga küla seltsielu eestvedajaks oli hoopis güмнаasiumi haridusega perepoeg Daniel Järvpõld, kes oli väga musikaalne ja hea organisaa tor. Ta juhatas orkestrit ja segakoori ning oli ka näitejuhiks. Meie, õpetajad, olime isetegevuses osalejad ning lõime koos noortega, keda tol ajal oli külas arvukalt, kõigis ettevõtmistes kaasa. Ainult tants ja lavaline liikumine jäid õpetaja Valli Tsopi ja minu organiseerida.

Tsolgo oli kuulus oma isetegevuse poolest. Meie pidudele, eriti pärast rahvamaja valmimist, tuli palju külalisi ka väljastpoolt. Aga tsolgo lased viisid ka ise sageli küla

kosti naabervaldadesse. Tihti olime oma kavaga esinemas Lahedal ja Leevil. Igal talvel õpiti selgeks mitu näidendit. Hakkama saime isegi laulu mänguga „Naabri Mari”.

Praegu tegutseb Tsolgos rahvatantsurühm Aini Järvpõllu juhtimisel ja Daniel Järvpõllu tütre tütre Kai Järvpõllu käe all laulab naisansambel.

Rahvatantsijad on esinenud ka väljaspool Tsolgot. Aini Järvpõld ütles oma rühma tutvustades, et nad on kõik end tanu alla tantsinud, peale oma muusikalise abimehe Kai, kes on veel vallaline. Viimane oligi ainuke noor esineja. Kõik teised on juba eakamad. Noortest on Tsolgos praegu puudu, aga siin ei leidu neile tööd.

Lauljate ja tantsijate esitatud sisukas kontsert köitis vaatajate-kuulajate meeli ka seekord.

Kontserdi järel ootas kokkutulnuid koolimajas kaetud lõunalaud.

Puhkehetkel oli aega lugeda infolehte ja mõtteid mõlgutada. Praegu on Tsolgo piirkonnas 349 alalist elanikku, nendest lapsi 87, tööealisi 180, pensionäre 83. Rahvast teenindavad üks kauplus, saekaat ja talud. Hariduse ja kultuuri eest hoolitsevad Tsolgo Algkool, rahvamaja ja raamatukogu. Selles valdkonnas on aga muudatusi. Raamatukogu asub nüüd koolimajas, kus töötingimused suuresti paranenud.

Vastremonditud puhastes ja ilusates ruumides hakkab kolmeklassiline algkool töötama ühekomplektilisena, sest koolipinki istub ainult üheksa last. Töenäoliselt töötab kool Tsolgos viimast õppeaastat ning kehvadel suletakse see päriselt.

Oli käes aeg uudistada rahvamaja teisel korrusel endises raamatukogu-ruumis äsjaava tud külamuuseumi väljapanekuid. Oli huvitavaid vanaaegseid esemeid ja ka kirjalikku materjali. Vallavalitsuse kulul oli fotograaf jäädvustanud kõigi Tsolgo piirkonna veel tegutsevate talude hooned ning need on külade kaup albumitesse paigutatud.

Kõrvalruumis oli väljas käsitöönäitus. Vähe oli näha aga kudumeid, mille poolest Tsolgo varem kuulus oli. Võis veel vaadata Hedvig Meti kootud põrandavaipu. Rohkesti oli aga väljas kindaid ning heegelpitsiga kaunistatud esemeid, mille hulgast paistsid silma Kai Järvpõllu maitsekad servjetid ja käterätid.

Õhtul koguneti jälle lipuplatsile, kus Kunda Huviteater oli üles seadnud dekoratsioonid, et esitada vabaõhuetendusena Soome kirjaniku Aapeli komöödia „Õnnistatud hullumeelsus”.

Oli meeleolukas ja mälestusterohe päev. Aitäh korraldajatele!

ANNA RINNE,
Tsolgo õpetaja aastatel
1934–1940